

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Dykkar ref.:

Vår dato: 14.06.2013
Vår ref.: 2013/1981
Arkivnr.: 433.0

Magne Torleif Hellenen
Hellerenveien 152
4372 Egersund

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 56 88 11
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Avslag på søknad utsetting utanlandske treslag, gnr. bnr. 32/1, Eigersund

Fylkesmannen avslår med dette søknaden frå grunneigar Magne Torleif Hellenen, gnr. bnr. 32/1 i Eigersund, om å setja ut 7500 sitkagran innanfor 30 daa areal. Til grunn for avslaget er vesentlege uheldige følgjer for biologisk mangfald i kartfesta naturtype kystlynghei. Dette med heimel i forskrift om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål, jfr. §§ 1 og 7.

Vi syner til søknad, mottatt 18.02.2013 fremja av skogbrukssjef Hans Petter Tønnesen. Søknaden gjeld løyve til planting av utanlandske tre til skogproduksjon på gnr/bnr 32/1 i Eigersund kommune. Slik søknadsskjemaet er utforma og går fram indirekte av kgl. res. av 25.05.2012, kan andre enn grunneigar søka på vegne av grunneigar.

Heimel

Utsetjing av utanlandske treslag krev godkjenning frå Fylkesmannen i samsvar med *forskrift om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål (25.05.2012 nr 460, jf naturmangfaldlova kap IV.*

Søknaden

Det er søkt om å planta ut ca. 7500 sitka (*Picea Sitchensis*) på om lag 30 daa (kartvedlegg). Det vert synt til at planting har vore planlagt ei tid i omsøkt område, etter brann og ny planting på 33/1 mot aust. Gitt dette feltet og beite i aust, vatn mot nord, karrig snaufjell mot sør, og fulldyrka mot vest, kan søkar vanskeleg sjå for seg spreingsfare ved omsøkt planting.

Fylkesmannen si vurdering

Føremålet med forskrifta er å hindra at planting av utanlandske treslag gjev uheldige konsekvensar for naturmangfaldet. Det er sentralt å sikra at forvaltingsmåla for naturtypar og artar ikkje blir truga av dei framande artane, direkte eller indirekte, jf naturmangfaldlova §§4 og 5. Alle offentlege vedtak som kan ha verknader for naturmangfaldet skal vurderast etter naturmangfaldlova (NML) §§ 8 – 12.

§8 (NML) set krav om at vedtak bygger på kjend kunnskap. Sitkagran er vurdert av Artsdatabanken som ein art med svært stor økologisk risiko ut frå invasjonspotensial og økologisk effekt (Norsk svarteliste 2012). Ut frå kriteria som er nytta er sitkagran plassert i høgaste kategori (4) for

levealder og spreingsfart/auka førekomstareal, nest høgaste (3) når det gjeld fare for tilstandsending av sjeldne/true naturtypar.

Omsøkt areal ligg innanfor svært viktig område av ein sterkt true naturtype, kystlynghei, Liavatnet – Hellaren (Naturbase.no, Id: BN00044656). Kunnskapsgrunnlaget er etter kartlegging i 2006 rekna som godt.

I Naturbase heiter det mellom anna: *Området er undersøkt fleire stader i nærområda langs vegen til Hellaren. Det er funne klokkesøte fleire stader, rikeleg vest for Hellaren, spreidd i den søraustre delen. Andre artar som også vart noterte: engfiol, heiblåffør, heisiv, knegras, kornstorr, krypvier, kvitmyråk og mjølbær.(...) Området er gitt verdi A (svært viktig) på grunn av at det er eit større, intakt kystheimråde med lite inngrep i form av gjødsling, dyrking, oppslag av tre, små fysiske inngrep og avgrensa mengd med granplanting. Det er viktige bestandar av raudlistearten klokkesøte, ein art som nasjonalt har eit svært lite utbreiingsområde, og som står som EN - sterkt truga på raudlista. Området er stadvis i god hevd. Områda rett vest for Hellaren er særleg godt skjotta, artsrike og ugjødsle, og med store klokkesøtebestandar, og dermed særleg viktig å ta vare på.*

Det følgjer av naturmangfaldlova § 4 at naturtypar skal takast vare på innafor deira naturlege utbreiingsområde, med det artsmangfaldet og dei økologiske prosessane som er typiske. Planting vil direkte legge beslag på 30 dekar av kartfesta naturtype kystlynghei. På sikt vil dette innebere vesentleg og varig endring av naturtypen og særprege artsinnhald.

Redusert mogleg leveområde for sårbar art, klokkesøte skal også vektleggast, jamfør § 5 i naturmangfaldlova (forvaltningsmål for artar).

Ut frå føre-var-prinsippet (§9) skal Fylkesmannen vurdere fare for ”vesentlege uheldige følgjer” for biologisk mangfald, både i og utanfor utsettingsområde (§7 i forskrifta for utsetting av utanlandske treslag). Plantefeltet ligg på nordsida av eit høgdedrag, med dyrka mark i vest og plantefelt i aust. Spreingsfaren er såleis vesentleg avgrensa, men spreing vil likevel kunna skje mot vest og søraust. Spreing mot nord vil kunna skje på isen. Det bør ikkje opprettast fleire spreingssenter for ein art med svært stor risiko for naturleg spreing med skadelege økologiske verknader i det aktuelle området. Det er usikkert i kva grad vatnet i nord vil kunne innebere frøspreing til andre delar av vassdraget. Vidare barskogplanting i dette området vil også vanskeleggjera skjøtselen av kystlyngheia.

Påverknad av økosystemet skal vurderast ut frå samla belastning som økosystemet er eller blir utsett for (§10). Planting på omsøkt 30 dekar, vil direkte innebere at det samla arealet av kystlyngheimrådet Liavatnet - Hellaren vil bli tilsvarende redusert. Dette må også sjåast i samband med allereie tilplanta område i kystheia.

§11 adresserer ansvaret for eventuelle skadar på naturmiljøet til tiltakshavaren. Ved eit eventuelt løyve ville dette prinsippet i første rekke gjelde ansvar for å hindre eller bøte på uønska spreing frå plantefeltet.

Driftsmetodar og teknikkar skal i utgangspunktet ta best mogleg omsyn til naturmiljøet, slik at resultatet gjev dei beste samfunnsmessige resultata (§12). Skogplanting og klimaskog er eit viktig satsingsfelt innafor norsk skogbrukspolitik, med bruk av dei mest kostnadseffektive treslag og driftsmetodar. Bruk av utanlandske treslag skal likevel ikkje medføre uheldige følgjer for naturmangfaldet (jfr. §§1 og 7 i forskrift om utanlandske treslag).

Kystlynghei er etter "Rødliste for naturtyper" ein sterkt trua naturtype som har gått tilbake over lengre tid på grunn av endra bruk/gjengroing, oppdyrking, oppgjødsling, skogplanting, og byggetiltak. Eit framlegg om kystlynghei som utvald naturtype etter kap. VI i NML har vore på høyring og DN har tilrådd vedtak i regjeringa. Offentlege vedtak skal etter §8 i NML så langt råd byggja på "arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand." Når det gjeld denne utforminga av kystlynghei med den sårbare arten klokkesøte, er dei siste 3 åra gjort konsesjonsvedtak til vindkraftanlegg som vil redusera arealet sterkt av denne naturtypen i god økologisk tilstand, vil vanskeleggjera skjøtsel og kan gjera det lettare å få gjennomslag for andre inngrep. Det må derfor leggjast endå større vekt enn før på dei areala av naturtypen som endå er i god økologisk tilstand og som ikkje er negativt påverka av dei nemnte konsesjonsvedtaka.

Ut frå desse vurderingane, med vekt på kartfesta særskild viktig naturtype kystlynghei og truga art klokkesøte, meiner Fylkesmannen at omsøkt planting ikkje kan gjennomførast utan strid med forskrifta §§ 1 og 7.

Vedtak

Vi syner til vurderingar og grunngjevingar ovanfor. Fylkesmannen avslår med dette søknaden frå grunneigar Magne Torleif Hellen, gnr. bnr. 32/1 i Eigersund, om å setja ut 7500 sitkagran innanfor 30 daa areal, avmerka på kart vedlagt søknaden. Dette med heimel i forskrift om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål, jfr. §§ 1 og 7.

Vedtaket kan påklagast til Direktoratet for naturforvaltning innan 3 veker. Klagen skal stilast til Direktoratet for naturforvaltning og sendast om Fylkesmannen i Rogaland.

Med helsing

Per Kristian Austbø
ass. fylkesmiljøvernssjef

Audun Steinnes
seniorrådgjevar

Dokumentet er godkjent elektronisk av Fylkesmannen i Rogaland og krev derfor ikkje signatur.

Saksbehandlar: Audun Steinnes
Saksbehandlar telefon: 51 56 89 12
E-post: fmrosas@fylkesmannen.no

Kopi til:
Skogbrukssjef Hans Petter Tønnesen p.b. 580 4379 Eigersund